

การพัฒนากลยุทธ์การผลิตและพัฒนาครุพลศึกษา เพื่อความเป็นเลิศสำหรับสถาบันการพลศึกษา

Development of Physical Education Teacher Preparation and Improvement Strategies Toward Excellence of the Physical Education Institutes

ปานิตา โพธิ์พัน เกตุ||ก้าว พศ.ดร.ประกอบ ใจบัน และ พศ.ดร.จุติพร อัคโวสวรรน
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาคุณลักษณะความเป็นเลิศของครุพลศึกษาสำหรับสถาบันการพลศึกษา 2) พัฒนากลยุทธ์การผลิตและพัฒนาครุพลศึกษาเพื่อความเป็นเลิศสำหรับสถาบันการพลศึกษา 3) ประเมินผลการใช้กลยุทธ์การผลิตและพัฒนาครุพลศึกษาเพื่อความเป็นเลิศสำหรับสถาบันการพลศึกษา การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยการวิจัยแบบผสมเพื่อนำไปสู่การ改善หาคำตอบตามวัตถุประสงค์การวิจัย

คำสำคัญ 1. การพัฒนากลยุทธ์ 2. การผลิตและพัฒนา 3. คุณลักษณะความเป็นเลิศ 4. ครุพลศึกษา^{ผลการวิจัยพบว่า}

1. คุณลักษณะความเป็นเลิศของครุพลศึกษาสำหรับสถาบันการพลศึกษา มี 4 องค์ประกอบ คือ “STAR” ประกอบด้วย 1) S : Specialist in Profession Physical Education Teachers (ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านวิชาชีพครุพลศึกษา) 2) T : Teachers in the 21 Century and ASEAN (ความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และการเข้าสู่อาเซียน) 3) A : Attractive Physical Education Graduates (บัณฑิตส่งงาน : ภาพลักษณ์วิชาชีพครุพลศึกษา) และ 4) R : Right Model of Goodness (ต้นแบบแห่งคุณงามความดี)

2. กลยุทธ์การผลิตและพัฒนาครุพลศึกษาเพื่อความเป็นเลิศสำหรับสถาบันการพลศึกษามี 4 กลยุทธ์หลัก คือ “STEP” ประกอบด้วย 1) S : Strength (เพิ่มความแข็งแข็ง) คือ กลยุทธ์การพัฒนาศักยภาพปัจจัยการผลิตครุพลศึกษา 2) T : Talent (สร้างความสามารถ) คือ กลยุทธ์การเสริมสร้างกระบวนการผลิตครุพลศึกษา 3) E : Enhancement (เสริมการยอมรับ) คือ กลยุทธ์การส่งเสริมความผูกพันและรักในวิชาชีพครุพลศึกษา และ 4) P : Professional (เติมความเชี่ยวชาญ) คือ กลยุทธ์การยกระดับคุณภาพบัณฑิตครุพลศึกษา สู่ครูมืออาชีพ กลยุทธ์มีคุณภาพเป็นไปตามเกณฑ์ 4 ประการ คือ 1) ด้านความเหมาะสม 2) ด้านความเป็นไปได้ 3) ด้านความสอดคล้อง 4) ด้านความเป็นประโยชน์ และกลยุทธ์มีประสิทธิภาพสามารถนำไปปฏิบัติได้

3. ผลการใช้กลยุทธ์การผลิตและพัฒนาครุพลศึกษาเพื่อความเป็นเลิศสำหรับสถาบันการพลศึกษา ปรากฏผลดังนี้ 1) ผลการประเมินความก้าวหน้า พบว่า สามารถดำเนินการได้สำเร็จตามขั้นตอนการทดลองใช้ กลยุทธ์ 2) ผลการประเมินผลสรุป พบว่า สามารถดำเนินงานบรรลุเป้าหมายตามตัวชี้วัดความสำเร็จของ เป้าประสงค์ของกลยุทธ์หลักที่ 2 การเสริมสร้างกระบวนการผลิตครุพลศึกษา นอกจากนี้ ผลการประชาพิจารณ์ ความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมทดลอง พบว่า ในภาพรวมมีความเข้าใจและยอมรับในกลยุทธ์การผลิตและพัฒนา ครุพลศึกษาเพื่อความเป็นเลิศสำหรับสถาบันการพลศึกษา

Abstract

The objectives of this research study were as follows: (1) To study synthetic analysis the characteristics of excellence of the physical education teachers of the physical education institutes, (2) To develop the strategies of the physical education teacher preparation and improvement toward excellence of the physical education institutes, (3) To evaluate the implementation of the strategies of the physical education teacher preparation and improvement toward excellence of the physical education institutes. The present study employed the mix method design in which it contributed to the accomplishment in addressing the research questions and objectives.

The followings were the results of this study.

1. The characteristics of excellence of the physical education teachers of the physical education institutes consisted of four components which were “STAR” 1) S : Specialist in Profession Physical Education Teachers, 2) T : Teachers in the 21 century and ASEAN, 3) A : Attractive physical education Graduates, and 4) R : Right Model of Goodness.

2. The strategies of the physical education teacher preparation and improvement toward excellence of the physical education institutes consisted of four strategies which were “STEP” 1) S: Strength was the strategy for developing the potential factors of the physical education teacher preparation, 2) T: Talent dealt with supporting the physical education teacher preparation procedures, 3) E: Engagement involved the strategy for enhancing the bond and love for physical education teaching among the teachers, and 4) P: Professional related to the improvement of the quality of the physical education graduates and teachers toward expected qualifications in the profession. Furthermore, these four strategies were applicable and based on four quality criteria: 1) Propriety, 2) Feasibility, 3) Congruity, 4) Utility.

3. The outcomes of the implementation of the strategies of the physical education teacher preparation and improvement toward excellence of the Faculty of Education, were as follows: 1) The results of the evaluation during the implementing procedures uncovered that the implementation was feasible for the successful execution. 2) The results of the evaluation after the completion of the implementing procedures showed that the implementation achieved the goal based on the indicators of achievement of the main objectives of the strategy T: Talent which was the strategy for supporting the physical education teacher preparation procedures. In addition, the results of the public hearing indicated that the participants understood and agreed with the physical education teacher preparation and improvement strategies toward excellence of the Physical Education Institutes

Keywords: 1. Strategic Development 2. Preparation and Improvement 3. Characteristics of Excellence 4. Physical Education Teachers

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

“ครุพลศึกษา” เป็นวิชาชีพครูที่พัฒนาคุณภาพผู้เรียนในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นฝึกทักษะ ใช้กิจกรรมทางพลศึกษาและการกีฬา เป็นสื่อในการเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และนิพัตนาการในทุกๆ ด้านตามหลักการปรัชญาการ พลศึกษาและการกีฬา (วรศักดิ์ เพียรขอบ, 2548)

ครุพลศึกษาจึงจำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถหลากหลายและมีคุณสมบัติที่เหมาะสมกับภาระหน้าที่ในการอบรมรับบทใหม่ที่เป็นผู้ชี้นำทาง การเรียนรู้แก่ผู้เรียน และให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมในอนาคต ด้วยเหตุนี้ ครุพลศึกษาจะต้องแสวงหาความรู้ ประสบการณ์ ก้าวทันต่อสถานการณ์โลก เป็นผู้มองกว้าง คิดไกล ฝรั่ง และจัดระบบการเรียนการสอนโดยยึดผู้เรียน เป็นศูนย์กลางของการพัฒนา นั่นคือ ต้องสอนโดยยึดหลักพื้นฐานความรู้ ความสามารถ ความสนใจ

และความต้องการของผู้เรียนเป็นหลัก (โนมาย อุดมบุญญาณกุพ, 2556)

ดังนั้น ครุพลศึกษาในปัจจุบันและอนาคต จึงต้องมีคุณภาพในระดับครูมืออาชีพที่มีบทบาทอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษาในยุคการปฏิรูปการศึกษา

การศึกษาทิศทางการผลิตครุพลศึกษาในช่วง 15 ปี (พ.ศ. 2551-2565) ของวนิช นิรันดรานนท์ และคณะ (2553) พบว่า สถาบันที่ผลิตครุพลศึกษา มีนโยบายการผลิตครุพลศึกษาไม่เป็นเอกภาพ ขาดทิศทางในการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบและเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และควรมีการกำหนดมาตรฐาน การผลิตครุพลศึกษาเป็นมาตรฐานกลาง ทั้งนี้เพื่อให้มีความเป็นเอกภาพในการผลิตครุพลศึกษาและได้บัณฑิตครุพลศึกษาที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์

การกำหนดทิศทางการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นระบบไปในแนวทางเดียวกัน

ที่จะนำมาใช้นั้น เป็นกระบวนการหนึ่งของการที่มุ่งสู่เป้าหมายความสำเร็จของการบริหารจัดการขององค์กร (Certo, 2000) การท่องค์กรจะสามารถกำหนดทิศทางบริหารจัดการอย่างเป็นระบบเป็นไปตามแนวทางการจัดสรรงทรัพยากรเพื่อบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ในระยะยาวขององค์กรได้ จำเป็นต้องอาศัยกลยุทธ์มาเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการ (เสนาตี้เยาว์, ๒๕๕๐) อีกทั้งผู้บริหารไม่ว่าจะเป็นองค์กรในภาครัฐหรือภาคเอกชนไม่สามารถที่จะบริหารจัดการองค์กร โดยขาดทิศทางและแผนงานที่ชัดเจนได้ ซึ่งเปรียบเสมือนเรือที่แล่นจำเป็นต้องมีทางเดินเพื่อที่จะกำกับทิศทางที่ชัดเจน กลยุทธ์กับเปรียบเสมือนทางเดินที่ช่วยในการกำหนดและกำกับทิศทางขององค์กร อีกทั้งยังเปรียบเสมือนเครื่องยนต์ที่จะช่วยในการขับเคลื่อนองค์กรให้ไปถึงสู่ความสำเร็จ (พสุเดชชรินทร์ และคณะ, ๒๕๕๓)

ดังนั้น จากที่กล่าวมา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจ “การพัฒนากลยุทธ์การผลิตและพัฒนาครูพลศึกษา เพื่อความเป็นเลิศสำหรับสถาบันการพลศึกษา” โดยมุ่งหวังเพื่อเป็นแนวทางสำคัญในการบริหารจัดการผลิตและพัฒนาครูพลศึกษาที่มีประสิทธิภาพ และเหมาะสมสำหรับสถาบันการพลศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- เพื่อศึกษาคุณลักษณะความเป็นเลิศของครูพลศึกษาสำหรับสถาบันการพลศึกษา
- เพื่อพัฒนากลยุทธ์การผลิตและพัฒนาครูพลศึกษาเพื่อความเป็นเลิศสำหรับสถาบันการพลศึกษา
- เพื่อประเมินผลการใช้กลยุทธ์การผลิตและพัฒนาครูพลศึกษาเพื่อความเป็นเลิศสำหรับสถาบันการพลศึกษา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) เพื่อนำไปสู่การ改善หาคำตอบตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัยออกเป็น ๓ ระยะ ดังนี้

ระยะที่ ๑ ศึกษาคุณลักษณะความเป็นเลิศของครูพลศึกษาสำหรับสถาบันการพลศึกษา

ระยะที่ ๒ พัฒนากลยุทธ์การผลิตและพัฒนาครูพลศึกษาเพื่อความเป็นเลิศสำหรับสถาบันการพลศึกษา

ระยะที่ ๓ ประเมินผลการใช้กลยุทธ์การผลิตและพัฒนาครูพลศึกษาเพื่อความเป็นเลิศสำหรับสถาบันการพลศึกษา

มีรายละเอียดวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

ระยะที่ ๑ ศึกษาคุณลักษณะความเป็นเลิศของครูพลศึกษาสำหรับสถาบันการพลศึกษา

มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้

ขั้นที่ ๑ ศึกษาคุณลักษณะครูพลศึกษาที่เป็นอยู่ในปัจจุบันและคุณลักษณะครูพลศึกษาที่พึงประสงค์ มีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นข้อมูลในการศึกษาคุณลักษณะความเป็นเลิศของครูพลศึกษามีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

๑. ศึกษาจากการวิเคราะห์เอกสารและสังเคราะห์งานวิจัย

๒. ศึกษาจากงานสำรวจรายบุคคล ผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องกับการผลิตและพัฒนาครูพลศึกษา จากการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง คือ ๑) คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา ๒) ประธานสาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา คณบดีคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ ๓) คณาจารย์ประจำ

ภาควิชาพลศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

3. ศึกษาโดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group) กลุ่มผู้ใช้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ใช้บัณฑิต รองคณบดี คณะศึกษาศาสตร์ ผู้ช่วยอธิการบดี อาจารย์ประจำหลักสูตร และผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 8 คน

4. การศึกษาคุณลักษณะครูพลศึกษาที่เป็นอยู่ในปัจจุบันและที่พึงประสงค์ กลุ่มตัวอย่างจากการสุ่มตัวอย่างแบบยกลุ่มได้แก่ ผู้บริหารและอาจารย์คณะศึกษาศาสตร์สถาบันการพลศึกษา แบ่งเป็น 4 ภาคฯ ละ 2 วิทยาเขต รวม 8 วิทยาเขต จำนวน 190 คน ผู้ใช้บัณฑิต จำนวน 216 โรงเรียน และบัณฑิตครูพลศึกษา จำนวน 214 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น (Questionnaire) แบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ มีการตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) มีค่าระหว่าง 0.80-1.00 และค่าความเชื่อมั่นจากการหาสัมประสิทธิ์เอลฟ้าของครอนบัค (Cronbach's Alpha Coefficient) ของแบบสอบถามวิเคราะห์คุณลักษณะที่เป็นจริง มีค่าเท่ากับ 0.89 และคุณลักษณะที่พึงประสงค์มีค่าเท่ากับ 0.93

ขั้นที่ 2 ศึกษาคุณลักษณะความเป็นเลิศของครูพลศึกษาสำหรับสถาบันการพลศึกษา ด้วยเทคนิคเดลไฟฟาย (Delphi Technique) โดยรวบรวมความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่ได้จากเทคนิคการบอกต่อ (Snowball) จำนวน 17 คน

เครื่องมือที่ใช้ในครั้งนี้ คือ แบบสอบถามจำนวน 3 รอบ ได้แก่

รอบที่ 1 เป็นข้อคำถามแบบกว้าง ๆ เกี่ยวกับคุณลักษณะความเป็นเลิศของครูพลศึกษาของสถาบันการพลศึกษาที่ให้ผู้เชี่ยวชาญมีอิสระในการ

ตอบได้อย่างเสรี

รอบที่ 2 เป็นข้อคำถามที่พัฒนาจากคำตอบในรอบที่ 1 นำมาปรับปรุงและสร้างเป็นแบบสอบถามรอบที่ 2 ที่มีคำถามในรูปแบบของมาตราประมาณค่า 5 ระดับ และคำถามให้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม

รอบที่ 3 เป็นข้อคำถามแบบเดียวกับรอบที่ 2 ที่มีการปรับปรุงจากการเสนอแนะของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ แล้วเพิ่มค่ามัธยฐาน ค่าพิสัยระหว่างค่าว่าไอล์ และระบุตำแหน่งที่ผู้เชี่ยวชาญในแต่ละท่านเป็นผู้ตอบ

ระยะที่ 2 พัฒนากลยุทธ์การผลิตและพัฒนาครูพลศึกษาเพื่อความเป็นเลิศสำหรับสถาบันการพลศึกษา

โดยมีวิธีการดำเนินการดังนี้ คือ

ขั้นที่ 1 ยกร่างกลยุทธ์การผลิตและพัฒนาครูพลศึกษาเพื่อความเป็นเลิศสำหรับสถาบันการพลศึกษา มีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. วิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก ได้แก่ การวิเคราะห์หาจุดแข็ง (Strengths) จุดอ่อน (Weaknesses) และวิเคราะห์สภาพ แวดล้อมภายนอก ได้แก่ การวิเคราะห์หาปัจจัยที่เป็นโอกาส (Opportunities) และปัจจัยที่เป็นอุปสรรค (Threats) ที่ส่งผลต่อการผลิตและพัฒนาครูพลศึกษาของสถาบันการพลศึกษา ผู้ใช้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารและอาจารย์คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการพลศึกษา จำนวน 4 วิทยาเขต จากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย โดยใช้วิธีการจับฉลากจาก 4 ภาคฯ ละ 1 วิทยาเขต โดยการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ แล้วผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้รับมาเรียงลำดับความสำคัญ โดยคำนวณจากสูตร ดัชนีลำดับความสำคัญของความต้องการ จำเป็น หรือ Modified Priority Needs Index : PNI

Modified (สุวินด ว่องวนิช, 2550)

เครื่องมือที่ใช้ในครั้งนี้ คือ แบบสอบถามความคิดเห็นการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT)

2. กำหนดกลยุทธ์หลักและกลยุทธ์รองจากผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกที่ได้มีการเรียงลำดับความสำคัญมากไปเรื่อยๆ ที่ในรูปแบบสัมพันธ์แบบแมทริกซ์ โดยใช้ตารางที่เรียกว่า Tows Matrix

ข้อที่ 2 พัฒนากลยุทธ์การผลิตและพัฒนาครุภัณฑ์เพื่อความเป็นเลิศสำหรับสถาบันการผลศึกษา โดยการประชุมกลุ่มย่อย เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ แผนงาน/โครงการ และกิจกรรมดำเนินงานของทุกกลยุทธ์หลักและกลยุทธ์รอง

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ช่วยอธิการบดีสถาบันการผลศึกษาประจำวิทยาเขต ฝ่ายวิชาการ ด้วยวิธีจับฉลากจาก 4 ภาควิชา ละ 2 วิทยาเขต จำนวน 8 คน

เครื่องมือที่ใช้ในครั้งนี้ ได้แก่ แบบบันทึกข้อมูลการพัฒนา (ร่าง)กลยุทธ์

ข้อที่ 3 การประเมินตรวจสอบคุณภาพกลยุทธ์การผลิตและพัฒนาครุภัณฑ์เพื่อความเป็นเลิศสำหรับสถาบันการผลศึกษา โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน

เครื่องมือที่ใช้ในครั้งนี้ คือ แบบประเมินคุณภาพกลยุทธ์ ที่เป็นแบบมาตราประมาณค่า ประกอบด้วยเกณฑ์มาตรฐาน 4 ด้าน (วิโรจน์ สารรัตนะ, 2556) ได้แก่ 1) ด้านความเหมาะสม (Propriety) 2) ด้านความเป็นไปได้ (Feasible) 3) ด้านความสอดคล้อง (Congruity) และ 4) ด้านความเป็นประโยชน์ (Utility)

ข้อที่ 4 การประเมินประสิทธิภาพ กลยุทธ์การผลิตและพัฒนาครุภัณฑ์เพื่อความเป็นเลิศสำหรับสถาบันการผลศึกษา โดยการทดลองนำร่อง

กลุ่มตัวอย่างการทดลองนำร่อง จากการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย โดยใช้วิธีการจับฉลาก คือ คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาเขตชลบุรี

เครื่องมือที่ใช้ในครั้งนี้ คือ แบบบันทึกการสังเกต และแบบสัมภาษณ์ไม่มีโครงสร้าง

ระยะที่ 3 ประเมินผลการใช้กลยุทธ์การผลิตและพัฒนาครุภัณฑ์เพื่อความเป็นเลิศสำหรับสถาบันการผลศึกษา

ในระยะนี้มีการดำเนินการ 2 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นทดลองใช้และ 2) ขั้นประเมินผลการใช้กลยุทธ์การผลิตและพัฒนาครุภัณฑ์เพื่อความเป็นเลิศสำหรับสถาบันการผลศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองในครั้งนี้ โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง ได้แก่ คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการผลศึกษา วิทยาเขตตั้ง

เครื่องมือที่ใช้ในครั้งนี้ ได้แก่ 1) แบบสังเกต และแบบสัมภาษณ์ไม่มีโครงสร้าง และ 2) แบบประชาพิจารณ์กลยุทธ์การผลิตและพัฒนาครุภัณฑ์เพื่อความเป็นเลิศสำหรับสถาบันการผลศึกษา มีการตรวจสอบคุณภาพด้านความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) มีค่าเท่ากับ 1.00 และค่าความเชื่อมั่นจากการหาสัมประสิทธิ์เฉลี่ยของ cronbach มีค่าเท่ากับ 0.96

สรุปผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย โดยนำเสนอตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ผลการศึกษาคุณลักษณะความเป็นเลิศของครุภัณฑ์เพื่อความเป็นเลิศสำหรับสถาบันการผลศึกษา

คุณลักษณะความเป็นเลิศของครุภัณฑ์เพื่อความเป็นเลิศสำหรับสถาบันการผลศึกษามี 4 องค์ประกอบ หรือ “STAR” หมายถึง ดวงดาวหรือความเป็นเลิศ มีรายละเอียด ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน
วิชาชีพครุพลศึกษา (S : Specialist in Profession
Physical Education Teachers) ประกอบด้วย
3 คุณลักษณะ ดังนี้

1. มีความรู้ในวิชาชีพครุพลศึกษามีคุณลักษณะ
ย่อย ดังนี้ 1) ปรัชญา แนวคิด และหลักการทาง
พลศึกษา 2) บูรณาการระหว่างวิชาชีพครุและวิชาชีพ
ครุพลศึกษาเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน 3) บูรณาการ
กิจกรรมวิภาคศาสตร์ สสิริวิทยา วิทยาศาสตร์ การกีฬา และ
หลักการออกกำลังกาย 4) รอบรู้ในหลักการศึกษาและ
วิชาชีพครุอย่างเป็นระบบ 5) การบริหารพลศึกษา
และการจัดโปรแกรมพลศึกษาในโรงเรียน

2. มีความสามารถในการปฏิบัติวิชาชีพครุ
พลศึกษา มีคุณลักษณะย่อย ดังนี้ 1) มีเทคนิคและ
ทักษะทางการกีฬา (เล่นได้ สอนได้ และตัดสินเป็น)
2) ประยุกต์กิจกรรมวิภาค สสิริวิทยา และหลักกลศาสตร์
เพื่อพัฒนาประสิทธิภาพในการเคลื่อนไหวของ
ร่างกาย 3) มีทักษะกลไก ทักษะทางการสอน และ
ทักษะการปฏิบัติทางพลศึกษา 4) มีหลักการฝึกและ
การออกแบบโปรแกรมการฝึกกีฬา 5) มีทักษะในการ
บริหารจัดการวัสดุ-อุปกรณ์ สถานที่สู่การปฏิบัติ
วิชาชีพ

3. มีความสามารถการจัดการเรียนรู้วิชาชีพ
ครุพลศึกษา มีคุณลักษณะย่อย ดังนี้ 1) วัดผลและ
ประเมินผลการเรียนรู้ตามสภาพจริง (ใช้วิธีที่หลากหลาย
ทั้งวัดความรู้ วัดทักษะ การคิด การแก้ปัญหา)
2) วิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่า แนวคิด ทฤษฎี
หลักการที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาพลศึกษาไปใช้ใน
การจัดการเรียนรู้ 3) มีความเชี่ยวชาญในการจัดการ
เรียนรู้ที่มีรูปแบบหลากหลายทั้งที่เป็นทางการ
(Formal) กิจกรรมการ (Non-Formal) และไม่เป็น
ทางการ (Informal) อย่างสร้างสรรค์ 4) มีเทคนิค

วิธีการสอนและสื่อการสอนที่หลากหลาย 5) ออกแบบ
หน่วยการเรียนรู้และจัดทำแผนจัดการเรียนรู้ที่
สอดคล้องกับบริบทและการเปลี่ยนแปลงของโลก

องค์ประกอบที่ 2 ความเป็นครุในศตวรรษที่
21 และการเข้าสู่อาเซียน (T : Teachers in the
21 Century and ASEAN) ประกอบด้วย 9
คุณลักษณะ ดังนี้

1. การทำวิจัยในชั้นเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนา
และการวิจัยต่อยอดองค์ความรู้

2. การสร้างความสัมพันธ์และการปรับตัว
เพื่อการทำงานร่วมกันในสังคมที่มีความหลากหลาย
วัฒนธรรม

3. การคิดสร้างสรรค์และมีทักษะกระบวนการ
ของการคิดสร้างสรรค์

4. การตัดสินใจและการแก้ปัญหาอย่างมี
วิจารณญาณ

5. การพัฒนาวัตกรรมการเรียนการสอน
อย่างเป็นระบบ

6. การใช้คอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีสารสนเทศ
และสื่อดิจิทัล

7. การพัฒนาตนเองและส่งหากnowledge ทันสมัย
ทันเหตุการณ์ และทันโลก

8. การดำเนินชีวิตโดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจ
พอเพียง

9. การสื่อสารและทักษะความเป็นนานาชาติ
เช่น ภาษาต่างประเทศ วัฒนธรรมสากล เป็นต้น

องค์ประกอบที่ 3 บัณฑิตสั่งงาม: ภาพลักษณ์
วิชาชีพครุพลศึกษา (A : Attractive Physical
Education Graduates) ประกอบด้วย 8 คุณลักษณะ
ดังนี้

1. มีบุคลิกภาพของครุพลศึกษาและเป็น
แบบอย่างที่ดี

2. รู้จักหน้าที่ของตนเองและมีจิตอาสา
3. เคราะห์ครู-อาจารย์ ผู้อำนวย และกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ
4. มีศีลปะในการพูดและการติดต่อประสานงาน

5. มีความเป็นก้าวไถมิตรกับผู้เรียน เพื่อนร่วมงาน และบุคคลทั่วไป

6. มีความเป็นผู้นำ มีวิสัยทัศน์ และการทำงานเป็นทีม (ผู้นำ ผู้ตามที่ดี)

7. มีรูปร่างสัดส่วนเหมาะสม และส่งงาน

8. มีสมรรถภาพทางกายและสมรรถภาพทางจิตดี

องค์ประกอบที่ 4 ต้นแบบของคุณงามความดี (R : Right Model of Goodness) ประกอบด้วย 8 คุณลักษณะ ดังนี้

1. มีระเบียบวินัย สำรวม ประพฤติดอยู่ในระเบียบแบบแผน

2. เคารพติกรา มีน้ำใจเป็นนักกีฬา รู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัย

3. ช่วยเหลือเกื้อกูลต่อผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ อุ่นร่างสรรค์โดยยึดมั่นความสามัคคีในหมู่คณะ

4. รักครรภ์รา ซื่อสัตย์สุจริต รับผิดชอบต่อวิชาชีพ และเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพ

5. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น ช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน

6. เป็นผู้นำในการอนุรักษ์และพัฒนา สังคม ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ภูมิปัญญา และสิ่งแวดล้อม

7. รัก เมตตา เอาใจใส่ใจ ช่วยเหลือ ส่งเสริมให้กำลังใจแก่ศิษย์และผู้รับบริการตามบทบาทหน้าที่ อุ่นร่างเต็มความสามารถ

8. ตรงต่อเวลา มีความกระตือรือร้น ขยัน และอดทน

2. ผลการพัฒนากลยุทธ์การผลิตและพัฒนาครูพลศึกษาเพื่อความเป็นเลิศสำหรับสถาบันการผลิตศึกษา

ประกอบด้วย ส่วนสำคัญ ดังนี้

วิสัยทัศน์

“มุ่งผลิตนักศึกษาและพัฒนาบัณฑิตครู พลศึกษาสู่ความเป็นมืออาชีพและเป็นที่พึงของชุมชนและสังคมตามมาตรฐานสากลในระดับอาเซียน”

พันธกิจ

1. ผลิตและพัฒนาครูพลศึกษาสู่ความเป็นมืออาชีพตรงตามความต้องการของประชาชนอาเซียน

2. สร้างเครือข่ายความร่วมมือทางการศึกษาเพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีความสามารถในวิชาชีพ

3. พัฒนาระบบบริหารจัดการการศึกษาและระบบการเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัย

4. ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมด้านจรรยาบรรณวิชาชีพและค่านิยมที่พึงประสงค์

5. ส่งเสริม สนับสนุน ให้บริการด้านวิชาชีพ ที่ตรงกับความต้องการของท้องถิ่นและสังคมให้เข้มแข็ง

6. พัฒนาระบบความสัมพันธ์กับศิษย์เก่า อุ่นร่างแข็งและยั่งยืน ให้เกิดผลสัมฤทธิ์จากการประสานประโยชน์ตลอดจนการมีส่วนร่วมในการพัฒนานักศึกษาและสถาบัน

7. ส่งเสริมและพัฒนาการวิจัยทางด้านวิชาชีพพลศึกษาเพื่อนำผลมาพัฒนาด้านต่าง ๆ

กลยุทธ์การผลิตครูพลศึกษาเพื่อความเป็นเลิศสำหรับสถาบันการผลิตศึกษา

กลยุทธ์การผลิตครูพลศึกษาเพื่อความเป็นเลิศสำหรับสถาบันการผลิตศึกษา มีกลยุทธ์หลัก

จำนวน 4 กลยุทธ์ คือ “STEP” หมายถึง “การดำเนินงานตามแผนงานอย่างเป็นขั้นตอนและมีระบบ” มีรายละเอียด ดังนี้

S : Strength (เพิ่มความเข้มแข็ง) คือ กลยุทธ์หลักที่ 1 การพัฒนาศักยภาพปัจจัยการผลิตครุพัลศึกษา ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์รอง ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาระบบการรับนักศึกษาสู่ครุพัลศึกษา

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาสมรรถนะของหลักสูตรมีมาตรฐานสากล

กลยุทธ์ที่ 3 ยกระดับคุณภาพและมาตรฐานของคณาจารย์

กลยุทธ์ที่ 4 สร้างสรรค์การเรียนรู้ด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี

T : Talent (สร้างความสามารถ) คือ กลยุทธ์หลักที่ 2 การเสริมสร้างกระบวนการผลิตครุพัลศึกษา ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์รอง ดังนี้

กลยุทธ์รองที่ 1 เสริมสร้างทักษะและสมรรถนะวิชาชีพพัลศึกษา

กลยุทธ์รองที่ 2 พัฒนาทักษะความเป็นครุในศตวรรษที่ 21 และการเข้าสู่อาชีวศึกษา

กลยุทธ์รองที่ 3 เสริมสร้างภาพลักษณ์วิชาชีพครุพัลศึกษา

E : Engagement (เสริมการยอมรับ) คือ กลยุทธ์หลักที่ 3 การส่งเสริมความผูกพันและรักในวิชาชีพครุพัลศึกษา ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์รอง ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1 เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม เจตคติ และจรรยาบรรณวิชาชีพ

กลยุทธ์ที่ 2 การบริหารจัดการ การบริการวิชาการและวิชาชีพ

กลยุทธ์ที่ 3 การจัดระบบบริการสวัสดิการ

และการเสริมสร้างความผูกพันต่อสถาบัน

P : Professional (เติมความเชี่ยวชาญ) คือ กลยุทธ์หลักที่ 4 การติดตามและยกระดับคุณภาพบัณฑิตครุพัลศึกษาสู่ครุเมืองอาชีพ ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์รอง ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาระบบสารสนเทศในการติดตามและประเมินคุณภาพของบัณฑิต

กลยุทธ์ที่ 2 การจัดระบบการบริหารจัดการความร่วมมือระหว่างศิษย์เก่าและสถาบัน

กลยุทธ์ที่ 3 เสริมสร้างศักยภาพบัณฑิตครุพัลศึกษาสู่ครุเมืองอาชีพในศตวรรษที่ 21

กลยุทธ์ที่ 4 เสริมสร้างศักยภาพบัณฑิตครุพัลศึกษาให้มีสมรรถนะความเป็นสากลในระดับอาเซียน

ผลการประเมินคุณภาพและประสิทธิภาพ กลยุทธ์การผลิตและพัฒนาครุพัลศึกษาเพื่อความเป็นเลิศสำหรับสถาบันการพัลศึกษา พบว่ามีคุณภาพ เป็นไปตามเกณฑ์ 4 ประการ คือ 1) ความเหมาะสม 2) ความเป็นไปได้ 3) ความสอดคล้อง 4) ความเป็นประโยชน์ และมีประสิทธิภาพ คือ กลยุทธ์สามารถนำไปปรับใช้กับแผนยุทธศาสตร์/แผนปฏิบัติการประจำปีได้

3. ผลการประเมินการใช้กลยุทธ์การผลิต และพัฒนาครุพัลศึกษาเพื่อความเป็นเลิศสำหรับสถาบันการพัลศึกษา สรุปได้ดังนี้

3.1 ผลการประเมินความก้าวหน้าจากการประเมินในระหว่างการดำเนินงาน

ผู้เข้าร่วมทดลองสามารถดำเนินการได้ถูกต้องเป็นไปตามรูปแบบที่ได้กำหนดไว้ ตั้งแต่การทบทวนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการประจำปี การดำเนินโครงการพัฒนา การประชุมกลุ่มย่อยการวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน และสรุปรายงานผล

โครงการได้เสร็จสิ้นตามที่ได้กำหนดไว้

3.2 ผลการประเมินผลสรุป จากการประเมินเมื่อสิ้นสุดการดำเนินแล้ว สรุปผลดังนี้

1) ผลการดำเนินโครงการพัฒนาศักยภาพวิจัยในชั้นเรียน : สร้างสรรค์นวัตกรรม ตามแผนปฏิบัติการประจำปี พ.ศ. 2560 บรรลุวัตถุประสงค์ นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในการพัฒนานวัตกรรม การเรียนการสอนด้วยกระบวนการวิจัยในชั้นเรียนมากขึ้น และสามารถนำความรู้ไปใช้ในการสร้างสรรค์นวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนได้

2) ผลการดำเนินตามตัวชี้วัดความสำเร็จของเป้าประสงค์ของกลยุทธ์หลักที่ 2 การเสริมสร้างกระบวนการผลิตครูพลศึกษา ในกลยุทธ์ รองที่ 2.2 พัฒนาทักษะความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และการเข้าสู่อาชีวศึกษา สามารถดำเนินการบรรลุตามตัวชี้วัดของความสำเร็จ คือ ร้อยละ 80 ของนักศึกษาได้รับการพัฒนาทักษะความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และการเข้าสู่อาชีวศึกษา

3.3 ผลการทำประชาพิจารณ์ สรุปผล ดังนี้

ผลการทำประชาพิจารณ์ พบว่า ผู้เข้าร่วมทดลองมีความเข้าใจและเห็นด้วยต่อกลยุทธ์การผลิตและพัฒนาครูพลศึกษา ที่จะนำไปใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการผลิตและพัฒนาครูพลศึกษาสู่ความเป็นเลิศได้

การอภิปรายผล

การอภิปรายผลโดยนำเสนอตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. คุณลักษณะความเป็นเลิศของครูพลศึกษา สำหรับสถาบันการพศศึกษา

คุณลักษณะความเป็นเลิศของครูพลศึกษา

สำหรับสถาบันการพศศึกษา ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ 1) ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านวิชาชีพครูพลศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของ วรศักดิ์ เพียรชون (2548) ได้ก่อตั้งคุณลักษณะของครูพลศึกษาไว้ว่า ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ด้านวิชาพลศึกษา วิชาชีพครูและวิชาการศึกษาทั่วไป และเป็นผู้มีศรัทธาในวิชาชีพพลศึกษาอย่างแท้จริง 2) ความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และการเข้าสู่อาชีวศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของสุเทพ ธรรมธารกุล และคณะ (2555) ได้ทำการศึกษาคุณลักษณะของครูยุคใหม่ ต้องมีความรู้ความสามารถ ได้แก่ ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ การใช้อินเทอร์เน็ต มีความรู้และทักษะ การใช้และสร้างสื่อการสอน พุ่ดและเขียนภาษาอังกฤษได้ มีความสามารถในการวิจัยเพื่อแก้ปัญหา/พัฒนาการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผล ด้วยวิธีการ/เครื่องมือที่หลากหลาย 3) บัณฑิตส่ง将来: ภาคลักษณ์วิชาชีพครูพลศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ วนิช นิรันดรานนท์ และคณะ (2553) ได้ศึกษาคุณลักษณะของบัณฑิตครูพลศึกษาในช่วง 15 ปี ข้างหน้าว่าคร่าวมีคุณลักษณะ คือ มีเจตคติทางพลศึกษา ในการรักการอุปกรณ์ กำลังกาย สนใจในการรักษาสุขภาพ มีเหตุผล ใจกว้างและยอมรับความคิดเห็นของผู้อื่น มีเจตคติที่ดีต่อการสอนและໄฝเรียนรู้ตลอดชีวิตเพื่อให้ทันสมัยต่อข่าวสารข้อมูลที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว 4) ด้านต้นแบบของคุณงามความดี สอดคล้องกับแนวคิดของข้อบังคับครุสภากว่าด้วยมาตรฐานวิชาชีพ พ.ศ. 2556 (สำนักงานเลขานุการครุสภาก 2557) ว่าผู้ประกอบวิชาชีพครูจะต้องมีคุณธรรม จริยธรรม ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีจิตสำนึกรักเสียสละให้สังคม และปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพ

ทัศนะของผู้วิจัยมีความเห็นว่าครูพลศึกษา จำเป็นต้องมีองค์ความรู้ในสาขาวิชาอย่างครบถ้วน

ความสามารถในการปฏิบัติวิชาชีพครุพลศึกษา และ การจัดการชั้นเรียนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมี ประสิทธิภาพ โดยนำเอาเทคโนโลยีเข้ามา มีส่วนร่วม ในการถ่ายทอดความรู้ และสามารถสื่อสารทั้งภาษาไทย ภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดี และเป็นต้นแบบที่ ศิษย์นำไปเป็นแบบอย่างได้

2. ผลการพัฒนากลยุทธ์การผลิตและ พัฒนาครุพลศึกษาเพื่อความเป็นเลิศสำหรับ สถาบันการพศึกษา ประกอบด้วย กลยุทธ์หลัก 4 กลยุทธ์ และกลยุทธ์รอง 14 กลยุทธ์ ดังนี้

กลยุทธ์หลักที่ 1 การพัฒนาศักยภาพปัจจัย การผลิตครุพลศึกษา ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์รอง ดังนี้ 1) พัฒนาระบบการรับนักศึกษาสู่ครุพลศึกษา 2) พัฒนาสมรรถนะของหลักสูตรมีมาตรฐานสากล 3) ยกระดับคุณภาพและมาตรฐานของคณาจารย์ และ 4) สร้างสรรค์การเรียนรู้ด้วยนวัตกรรมและเทคโนโลยี สอดคล้องกับแนวคิดของแผนพัฒนาการศึกษาระดับ อุดมศึกษา ฉบับที่ 11 (สำนักงานคณะกรรมการการ อุดมศึกษา, 2556) ได้ระบุถึงกลยุทธ์เกี่ยวกับการ พัฒนาระบบการรับเข้าศึกษา การยกระดับคุณภาพ ของหลักสูตร ให้ได้รับการรับรองในระดับอาเซียน และระดับโลกตลอดจนการพัฒนาอาจารย์ให้ สามารถจัดการเรียนการสอน วิจัย พัฒนานวัตกรรม และเทคโนโลยี เช่นเดียวกับงานวิจัยของ Johnson (1987) และ Battle (1999) ได้ระบุว่า คุณภาพ การรับนักศึกษา การพัฒนาหลักสูตรวิธีสอน วัดผล และประเมินให้มีมาตรฐานและมีหลักฐานที่สามารถ ตรวจสอบ ซึ่งจะเป็นองค์ประกอบสำคัญในการ วางแผนกลยุทธ์ และเป็นกลยุทธ์เพื่อการแข่งขัน ในสถาบันอุดมศึกษา

กลยุทธ์หลักที่ 2 การเสริมสร้างกระบวนการ ผลิตครุพลศึกษา ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์รอง ดังนี้

1) เสริมสร้างทักษะและสมรรถนะวิชาชีพครุพลศึกษา 2) พัฒนาทักษะความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และ การเข้าสู่อาเซียน 3) เสริมสร้างภาคลักษณ์วิชาชีพ ครุพลศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของทักษะการ เรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 (วิจารณ์ พานิช, 2555) ที่ได้ กำหนดดยุทธศาสตร์ในการจัดการเรียนรู้ เน้นที่ องค์ความรู้ ทักษะความเชี่ยวชาญ เพื่อให้ผู้เรียนมี ความรู้ ความสามารถและทักษะจำเป็น สอดคล้องกับ งานวิจัยของ Parkay, F.W. & Stanford (2001) ได้ ให้แนวคิดว่า วิชาชีพครูในคริสตศวรรษที่ 21 ต้องมี 1) ครูต้องปรับตัวเข้ากับผู้เรียนได้ 2) ครูต้องมีความรู้ ในสาระที่สอนและรู้วิธีการถ่ายทอดสาระนั้นสู่ผู้เรียน 3) ครูต้องรู้วิธีการควบคุมและจัดการกับผู้เรียน และ 4) ครูต้องสามารถคิดจัดประสบการณ์เรียนรู้ได้อย่าง เป็นระบบโดยอาศัยประสบการณ์ของตนเอง และ ต้องมีการเตรียมการ มีวิธีการที่มีประสิทธิภาพ มีการ จัดลำดับหัวข้อความสำคัญ และความต้องการจาก มากที่สุดไปถึงน้อยที่สุด (French, 2001)

กลยุทธ์หลักที่ 3 การส่งเสริมความผูกพัน และรักในวิชาชีพครุพลศึกษา ประกอบด้วย 3 กลยุทธ์รอง ดังนี้ 1) เสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม เจตคติ และจรรยาบรรณวิชาชีพ 2) การบริหาร จัดการการบริการวิชาการและวิชาชีพ และ 3) การ จัดระบบบริการสวัสดิการและการเสริมสร้างความ ผูกพันต่อสถาบัน สอดคล้องกับแนวคิดของการปฏิรูป การศึกษาในศตวรรษที่สอง (สำนักงานเลขานุการ สถาการศึกษา, 2553) กล่าวถึง มาตรการ : การจัด หลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน กิจกรรมการวัด และประเมินผลที่มีคุณภาพ เพื่อเอื้อต่อการพัฒนา ผู้เรียนอย่างรอบด้านทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา ให้สามารถคิด วิเคราะห์ แก้ปัญหา และ มีคุณธรรม จริยธรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ

นงลักษณ์ หนักแน่น (2555) ได้กล่าวถึงประเด็น ยุทธศาสตร์ นิสิต/นักศึกษาครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ ต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถทางวิชาการ มีภาวะผู้นำรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง ได้แก่ การบูรณาการ วิชาการกับกิจกรรมนักศึกษา การบริการวิชาการและงานวิจัยในรายวิชา นอกจากนั้nt ต้องมีการสร้างความผูกพันต่อวิชาชีพครูและองค์กร คือ จัดกิจกรรมในหลักสูตรเกี่ยวกับการปลูกฝังเจตคติที่ดีมีจิตวิญญาณ และเห็นคุณค่าศักดิ์ศรีแห่งวิชาชีพครูว่าเป็นวิชาชีพชั้นสูง (สุรศรี รัมมณี, 2554)

กลยุทธ์หลักที่ 4 ติดตามและยกระดับคุณภาพบัณฑิตครุศาสตร์ครูมืออาชีพ ประกอบด้วย 4 กลยุทธ์รอง (ดังนี้ 1) พัฒนาระบบสารสนเทศในการติดตามและประเมินคุณภาพของบัณฑิต 2) การจัดระบบการบริหารงานศิษย์เก่าบนฐานการมีส่วนร่วมระหว่างศิษย์เก่าและสถาบัน 3) เสริมสร้างศักยภาพบัณฑิต ครุศาสตร์ครูมืออาชีพในศตวรรษที่ 21 และ 4) เสริมสร้างศักยภาพบัณฑิตครุศาสตร์ให้มีสมรรถนะความเป็นสาгалในระดับอาเซียน สอดคล้องกับแนวคิดของแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 11 (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2556) ที่ได้ระบุไว้ว่าบัณฑิตต้องมีดุลยภาพระหว่างเก่งงานและเก่งความดี มีสุขภาวะทั้งร่างกายและจิตใจ สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพงานที่เปลี่ยนแปลง โดยสถาบันผู้ผลิตต้องมีการติดตามประเมินคุณภาพและพัฒนาบัณฑิตหลังเข้าสู่ตลาดงาน เพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษา รวมทั้งวางแผนพัฒนาอย่างเป็นระบบ ควรกำหนดด้วยยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับจัดกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาทักษะ ความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะเพื่อให้บัณฑิตสามารถนำไปใช้เปลี่ยนแปลงศักยภาพให้สูงขึ้น (สุรศรี รัมมณี, 2554)

ทัศนะของผู้วิจัยมีความเห็นว่า กลยุทธ์การผลิตและพัฒนาครุศาสตร์ศึกษาจำเป็นต้องมี 1) การคัดสรรและจัดเตรียมปัจจัยการผลิตต่างๆ เช่น ระบบการรับนักศึกษา หลักสูตรและอาจารย์ที่มีคุณภาพตามมาตรฐานของหลักสูตร มีสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยและเพียงพอ 2) กระบวนการผลิตต้องมีการวางแผนเป็นระบบ ตั้งแต่การเตรียมนักศึกษา การสอนของอาจารย์มีการใช้สื่อเทคโนโลยีเน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ใช้กระบวนการกลุ่ม การจัดการความรู้ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพเน้นการมีส่วนร่วมจากผู้ที่เกี่ยวข้อง ฝึกทักษะการสื่อสาร และทักษะอื่นๆ ที่จำเป็นในการประกอบวิชาชีพ 3) มีแผนที่ชัดเจนในการปลูกฝังจิตวิญญาณของความเป็นครู โดยมีกิจกรรมการเสริมสร้างความศรัทธาในวิชาชีพและความผูกพันต่อสถาบัน 4) มีการติดตามประเมินคุณภาพและพัฒนาศิษย์เก่าเพื่อให้มีความสามารถและสมรรถนะที่สูงขึ้นที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพ

3. ผลการใช้กลยุทธ์การผลิตและพัฒนาครุศาสตร์เพื่อความเป็นเลิศสำหรับสถาบันการผลิตศึกษา

ผลการใช้กลยุทธ์การผลิตและพัฒนาครุศาสตร์เพื่อความเป็นเลิศสำหรับสถาบันการผลิตศึกษาได้จากการประเมินโดยใช้วิธีการที่หลากหลาย เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การประชุมกลุ่มย่อย และการทำประชาพิจารณ์ สอดคล้องกับแนวคิดของจินตนา บุญบงการ และคณะ (2548) และณัฐพันธ์ เจริญนันทน์ (2552) ที่ได้กล่าวว่า การประเมินกลยุทธ์ (Strategy Evaluation) เป็นการตรวจสอบวิเคราะห์ปัญหา เพื่อกำหนดแนวทางปรับปรุง และพัฒนาให้กลยุทธ์มีความสอดคล้องกับสถานการณ์จริง ส่วนผลการประชาพิจารณ์ผู้ร่วมทดลองมีความเข้าใจและ

เห็นด้วยต่อกลยุทธ์การผลิตและพัฒนาครูพลศึกษา เพื่อความเป็นเลิศสำหรับสถาบันการผลิตศึกษา สามารถนำไปเป็นแนวทางในการผลิตและพัฒนาครูพลศึกษาสู่ความเป็นเลิศได้ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ รัตนะ บัวสนธ (2556) ได้กล่าวถึง การประเมินนวัตกรรมมีหลากหลายวิธีที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ เช่น จากการใช้เทคนิควิเคราะห์ใช้แบบสอบถามความคิดเห็นเป็นการให้กลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้องได้แสดงความคิดเห็นหรือความพึงพอใจ ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะ เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. จากผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้ใช้บัณฑิตเกี่ยวกับคุณลักษณะครูพลศึกษาที่ เป็นจริง พบว่า ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี หรือ คุณลักษณะความเป็นเลิศ องค์ประกอบที่ 2 ความเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และการเข้าสู่อาชีวียน มีคะแนนค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 3.26$) ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะ ดังนี้
1) จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ 2) ปรับกระบวนการสอนที่มีกิจกรรมเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
3) พัฒนาทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ เทคโนโลยี สารสนเทศ และสื่อดิจิตอล 4) มีการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรที่เน้นการสื่อสารและทักษะความเป็นนาชาติ 5) จัดโครงการเชิงปฏิบัติการส่งเสริม ทำวิจัยในชั้นเรียน วิจัยเพื่อพัฒนาและ จัดเวทีในการนำเสนอผลงานวิจัยของนักศึกษา

2. จากผลการพัฒนาครุยุทธ์ฯ คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการผลิตศึกษา สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ในการวางแผนและพัฒนาระบบการผลิตและพัฒนาครูพลศึกษา โดยกำหนดแนวทางในการพัฒนาผู้มีส่วนเกี่ยวข้องให้มีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับการพัฒนาครุยุทธ์การนำกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติและการประเมินผล เพื่อสร้างความตระหนักรในการสร้างความร่วมมือลงสู่คณะในวิทยาเขตต่างๆ เพื่อให้การผลิตและพัฒนาครูพลศึกษาเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมและมีประสิทธิภาพ

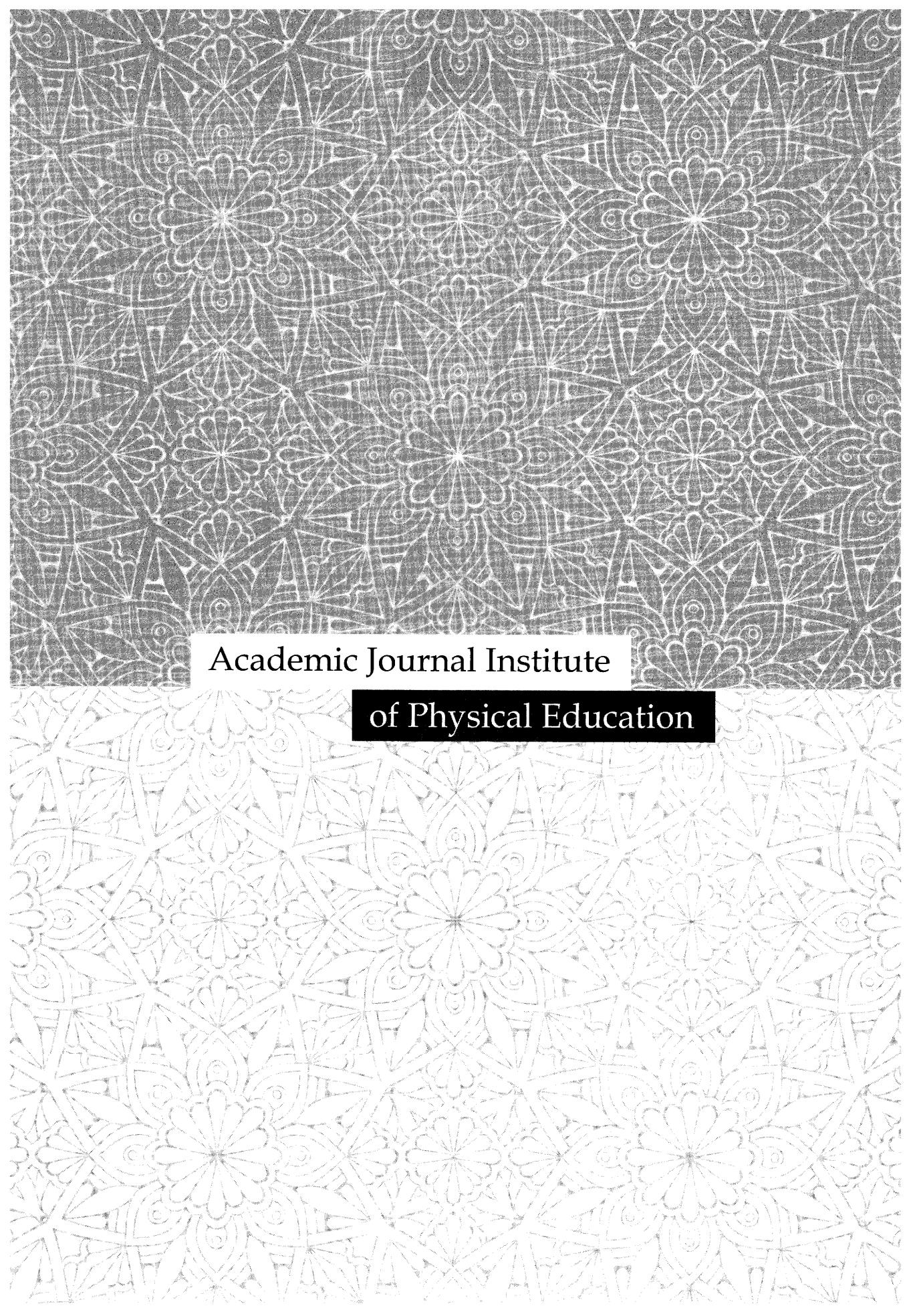
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

บุคลากรในคณะศึกษาศาสตร์ สถาบันการผลิตศึกษา สถาบันการศึกษาต่างๆ และผู้สนใจทั่วไป สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลที่ได้รับไปต่อยอดการทำวิจัยในครั้งต่อไป เช่น ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลิตและพัฒนาครูพลศึกษาสู่ความเป็นเลิศ อนาคตภาพของการผลิตและพัฒนาวิชาชีวครูพลศึกษา ในทศวรรษหน้า ศึกษาฐานแบบการผลิตและพัฒนาครูพลศึกษาเพื่อความเป็นเลิศ

บรรณานุกรม

- คณะกรรมการอุดมศึกษา, สำนักงาน. (2554). แนวคิดการผลิตครุยุคใหม่. อนุสารอุดมศึกษา. 37, 392 (กุมภาพันธ์ 2554).
- _____. (2556). กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยา 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551- 2565). (ออนไลน์). แหล่งที่มา: www.tu.ac.th/org/qa/guide_office/paper_guide/plan51_65.pdf. 25 พฤษภาคม 2556
- จินตนา บุญบงการ และคณะ. (2548). การจัดการเชิงกลยุทธ์ strategic management. กรุงเทพฯ : หจก. เม็ดตราพิรินติ้ง.
- ณัฐรุพันธ์ เจริญนันทน์. (2552). การจัดการเชิงกลยุทธ์. กรุงเทพฯ : บริษัท วี. พรินท์ (1991) จำกัด.
- โฉนทัย อุดมบุญญาณสุภาพ. (2556). คุณลักษณะครุรุ่นใหม่กับการปฏิรูปหลักสูตรผลิตครุในศตวรรษ 21. (ออนไลน์). แหล่งที่มา: http://www.ms/src.ku.ac.th/km/file_ethics/201252895111.pdf. 20 พฤษภาคม 2556
- นงลักษณ์ หนักแน่น. (2555). การพัฒนาการพัฒนาภาวะผู้นำของนิสิตนักศึกษาครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์ ระดับปริญญาบัณฑิต ระหว่าง พ.ศ. 2555-2564. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขา วิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พสุ เดชรินทน์ และคณะ. (2553). การวางแผนและกำหนดดุษฎีศาสตร์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รัตนะ บัวสนธ์. (2556). การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. พิษณุโลก : บัวกราฟิค.
- เลขานิการครุสภา, สำนักงาน. (2557). ประกาศคณะกรรมการครุสภา เรื่อง สาระความรู้ สมรรถนะและ ประสบการณ์วิชาชีพของผู้ประกอบวิชาชีพครุ. (ออนไลน์). แหล่งที่มา: http://alumni.rtu.ac.th/doc/Knowledge_performance.pdf. 26 มีนาคม 2557
- เลขานิการสถาการศึกษา, สำนักงาน. (2553). แผนการศึกษาแห่งชาติ ฉบับปรับปรุง (พ.ศ. 2552-2559). กรุงเทพฯ : บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- วนิช นิรันดรานันท์ และคณะ. (2553). ทิศทางการผลิตครุพัสดุศึกษาในช่วง 15 ปี (พ.ศ. 255-2565).
- วารสารวิชาการ สถาบันการพัฒศึกษา. Academic Journal Institute of Physical Education, 2(2), 79-89
- วรศักดิ์ เพียรชوب. (2548). ปรัชญา หลักการ วิธีสอน และการวัดเพื่อประเมินผลทางการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์.
- วิจารณ์ พานิช. (2555). วิถีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ ในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพฯ : บริษัท ตลาดฯ พับลิเคชั่น จำกัด
- วีโรจน์ สารรัตน์. (2556). (ออนไลน์). การวิจัยและพัฒนา. แหล่งที่มา: <http://phd.mbuisc.ac.th/powerpoint/R&D.pdf>. 6 ธันวาคม 2556
- สุเทพ ธรรมะตระกูล และคณะ. (2555). การศึกษาคุณลักษณะของครุยุคใหม่. เพชรบูรณ์ : คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์.

- สุรัชมี รัมณีย์. (2554). การพัฒนาคุณภาพศาสตร์สร้างความผูกพันต่อวิชาชีพครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.
วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นເອເຊີຍ, 4(1), 112-124
- สุวิมล ว่องวานิช. (2550). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- เสนาะ ตีเยาว์. (2550). การบริหารกลยุทธ์. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- Battle,C.V. (1999). Foundations of Behavioural Research : Education and Psychological.
Inquiry: Holt.
- Certo, S. C., & Certo, S.T. (2006). Modern management. (Edition). New Jersey: Pearson Prentice
Hall.
- French, Allyn A. (2001). Training and Development Needs of Adjunct Instructors in The
Wisconsin Technical College System. Dissertation Abstracts International, 61(7), 2533
- Johnson, F. (1987). Instructional Leadership Activities of Nonurban Elementary Principal :
Self-Perceive Charges and Effects and Effects Since Mandated Compliance with the
Education of Handicapped Children Act of 1975. Thesis Ph.D. USA. : Virginia Polytechnic
Institute and State University.
- Parkay, F.W. & Stanford, B. (2001). Becoming a teacher. (Edition). Boston : Allyn and Bacon.

Academic Journal Institute

of Physical Education